

Megjelent naponta reggel.
Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd
(József Ötvenegyet) 4.
Telefon: 151. Sárogyincim:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Felfizetési árak: évente
1080, félre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejfel
több. :: Egyes szám 5 Lej
Vasárnap 6 Lej. :: (Bucure-
stiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLV. évfolyam, 50. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Vasárnap, 1930. március hó 2

Mi nem sértegetünk.

Írta: Dr. Széll Lajos, a Magyar Párt alelnöke.

A nemzeti román blokk a mai napon Aradváros választóihoz címezve kiáltványt terjesztett a város területén, amelyben egyedül a Magyar Pártra hárítja a felelősséget azért, hogy nem sikerült egy olyan egyedülálló választási listát létesíteni, amely magában foglalná az összes termelő és dolgozó osztályok reprezentánsait. A felhívás állításai szerint a Magyar Párt elutasította a feléje nyújtott testvéri jobbot és a román faj árulóival, a bolsevikokkal és a renegátokkal együtt — akik állandóan a román nemzeti blokknak egy jó városi gazdálkodást célzó intenciói ellen küzdenek — velük szemben háborút deklarált. A kiáltvány szerint a román nemzeti blokk a városi harcot és a román paraszti válságait a lefegyverezéssel és a katonai erőkkel szemben, hogy a város vezetése ne kerüljön a provokálók, renegátok és a bolsevikok kezére.

A dr. Marsián István prefektus, valamint dr. Barabás Béla, a Magyar Párt elnöke részéről hirtelen bekövetkezett elvi különbségek ellenében, a román nemzeti blokk a választási harcot vad és disszonáns csatalként kezdte meg. Váogathatunk, hogy melyik kezdte sorozzuk magunkat: a provokálók, a renegátok vagy a bolsevikok közé. A mi határozott megállapításunk szerint az aradi magyarság ezen csoportok egyikébe sem sorozható. A békés megállapodás és ezzel egy egységes választási lista létesítése nem rajtunk múlott. Minden jószándék megvolt arra, hogy miként a múltban, úgy ezuttal is igyekezzünk megővni Aradváros magyarságát a heves választási küzdelmektől, de természetesen az erre irányuló jószándékunk nem mehetett a magyar önérzet rovására. Az a nemzeti-paraszt-párt, amely az általános politika terén vele halálos ellenféként szembenálló liberálistárral részére — a magyarság letörésére egyesítvén erejüket — listáján tizenhat helyet tudott biztosítani, egy kis jóakarattal megtalálhatta volna a lehetőséget arra, hogy a felajánlott tizenkettes számaránytól eltérve, egy kedvezőbb ajánlattal biztosítsa a Magyar Pártnak való együttműködést.

Az aradi Magyar Párt a lefolyt évek választási küzdelmeiben mindenkor megőrizte az objektív hangot és bár már volt alkalma szembenállani majdnem mindegyik román párttal, mindenkor kerülte a szenvedélyeséget, a gyamúsítgatásokat és a személyes támadásokat. Dacára a román nemzeti blokk kiáltványában megpendített harci riadónak és az aradi magyarság által ki nem érdemelt szenvedélyes hangnak, az aradi magyarság a most előttünk álló választási agitációban ezuttal is meg fogja tartani azt a korrekt s higgadt hangot, amely eddigi magatartását is jellemezte, mert a mi célunk nem választási ellenfeleink támadása és lebecsülése, hanem a városi tanácsba, az aradi magyarság összetartásával beküldendő városi tanácsstagok útján egy, a város fejlődését előmozdító, jó közigazgatásnak a létesítése.

A mi választóihoz intézett kiáltvány nem lesz harci riadó és az nem fog senkit — sem nyíltan, sem burkoltan — sértegetni.

Az aradi Magyar Párt megkezdte a választási agitációt.

A IV. kerületi polgárok választógyűlése. — Ma benyújtották az önálló magyar listát a törvényszékhez. — Angel István dr. jelentése a rendőrségen a gyűlésszavarok ellen.

(Arad március 1.) Ma délelőtt tizenegy órakor nyújtották be az aradi törvényszékhez a Magyar Párt önálló listáját. A listán az utolsó percben még egy változtatást kellett eszközölni, mert ma délelőtt Berta Béla aradi vaskereskedő bejelentette lemondását és helyébe, a lista 25-ik helyére Müller József iparos került. Az ajánlók a törvényszék főtárgyalási nagytermében gyülekeztek, ahol Velcsov Géza dr. irányítása mellett folyt az ajánlók aláírása. A listát a következő ajánlók írták alá:

Zombory Gyula, dr. Révész Mór, Laczay Gyula, Horváth Károly, Zöldy János, Hanacker Ernő, Somló Antal, Papp Andor, dr. Örfi Gyula, Lészay Endre, Pálmai János, Nagy Zoltán, Pelyhe Mátyás, Szilassy István, Badovics Sándor, Tasch Miklós, Nesnera Aladár, Kintzig Géza, Daniél Péter, Jeney László, dr. Simó Károlyné, Polonyi Pál, Ruttkay Gyula, Tüdös Béla, Mészáros Danielné, Tasch Gusztáv, Szücs Imre, Steiner Dezső, Hajas Illés, Nagy Alajos, Fock Gábor, Tégassy Kálmán, Amtmann Lajos, Bor-Fehér Imre, Pápay Lajos, Farsang Sándor, nyadi József, Kádas Imre, Remenyik László, Berecz Károly, Berecz János, Kiss Lajos, Kiss János, Pápay Sándor, Perlaky Andor, Paladics György, Balaton Mihály, Kovács Ferenc, Lengyel Gábor, Boros Károly.

Érdekes, hogy az ajánlók sorában három nő is szerepelt. Az aláírások megtörténte után a jelöltek és az ajánlók a 76-os számú szobába vonultak, ahol Margot György törvényszéki főnökné és Daescu Átkár átvették a magyar listát, amely a négyes számot kapta és amelynek jele a szorzójel X. Ezután a törvényszéki főnök ellenőrizte a jelöltek és ajánlók választói jogát, amivel az ünnepélyes aktus véget ért. A benyújtott és végleges magyar lista a következő:

1. Dr. Barabás Béla képviselő, a Magyar Párt elnöke.
2. Dr. Parecz Béla képviselő.
3. Dr. Velcsov Géza ügyvéd.
4. Zima Tibor főszerkesztő.
5. Reinhart Gyula iparos.
6. Rosenberg Arthur kereskedő.
7. Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
8. Dr. Széll Lajos ügyvéd.
9. Juhász Gábor kereskedő.
10. Kerpel Izsó kereskedő.
11. Dr. Löcs Rezső ügyvéd.
12. Blaskovits István gazdálkodó.
13. Berecz Lajos tanár.
14. Lantos Miksa nyug. tanító.
15. Dr. Somló Armin ügyvéd.
16. Özv. Witausek Lajosné.
17. Dr. Krenner Miklós hírlapíró.
18. Solcz Gyula háztulajdonos.
19. Czernóczky Mihály iparos.
20. Dr. Prohászka László orvos.
21. Bakács Miksa iparos.
22. Molnár István gazdálkodó.
23. Dr. Bereczky Imre tanár.
24. Dr. Szuchy Pál ügyvéd.
25. Müller József iparos.
26. Matusik Márton tanár.
27. Horváth Miksa földbirtokos.
28. Pártos Kálmán tisztviselő.

29. Ordódy Gábor gazdálkodó.
30. Szabó Imre kereskedő.
31. Oláh György gazdálkodó.
32. Szablóczky János tisztviselő.

Választógyűlések boxerrel

A Polgári Demokrata Blokk, amelynek élén dr. Angel István volt polgármester áll, több választási gyűlést tartott, amelyek azonban meglehetősen botrányos lefolyásúak voltak. Felelőtlen elemek megzavarni igyekeztek a gyűléseket, sőt

a tegnapi Mossóczy-telepi gyűlésen vereskedés is volt, amelynek folyamán a demokrata blokk egyik delegátusát boxerrel vágták fejbe.

Ezügyben Angel István dr. ma két beadványt nyújtott be az aradi rendőrkveszturán. Az egyikben a sarkadi, a másikban a Mossóczy-telepi gyűlés incidenseit sorolta elő és kérte a rendőrséget, akadályozza meg a rendbontási kísérleteket. A volt polgármester kijelenté a beadványokban, hogy

elhárít magáról minden felelősséget az esetleges következményekért.

A rendőrség megfelelő intézkedéseket tett a gyűlések rendjének biztosítására.

Gyűlés a magyar lista.

A magyarság választási propagandája a mai estével teljes erővel megindult. A holnapra tervezett nagyszámu választógyűlés hangulata és sikere már előjáróban megmutatkozott Arad IV. kerületi magyarságának ülésén, ahol az önálló lista érdekében a magyarság képviselői megjelentek. Mintegy ötszáz főnyi tömeg, lelkes magyarok útek öszzese a Hoffmann-féle vendéglőben, ahol Czernóczky Mihály tagozati elnök nyitotta meg az ülést. Üdvözölte a megjelenteket, valamint a központ által kiküldött szónokokat.

Örfi Gyula dr. szólalt fel elsőnek. Kifejtette, hogy a magyarságnak nem lehetett más útja, mint a paktálistól mentes önálló lista. Még a múltban is negyvenkilenc százalékot adtak a magyarságnak, most pedig, amikor a Magyar Párt tizenhét százalékkal kevesebb mandátummal is megelégedett volna, nem honorálták jogos kivánságait. A jövőre nézve nem lehetett a jogfeladás álláspontjára helyezkedni, ezért választottuk az önálló listát.

Zima Tibor főszerkesztő emelkedett ezután szólásra, aki nagyszabásu beszédében kitért a paktumtárgyalásokra és azok háttérében meghúzódó mozgásokra.

— Azok is — mondotta Zima Tibor — akik kezdetben a paktum hívei voltak a magyarság soraiban, nemcsak belátták, de át is érzik, hogy a prefektus ajánlatai annyira elfogadhatatlanok voltak, hogy nem lehetett a paktumot utat választani, mert az ajánlatokból nem közeledés, hanem velünk szemben álló magatartás nyilvánult meg. Nagy városi problémák várnak megoldásra és óriási jelentősége van annak, hogy a magyarság bekerüljön a tanácsba. Mindenki tekintse kötelességének, hogy agitáljon a magyar lista érdekében és én bizton remélem, hogy feltétlenül győzni fogunk.

Krenner Miklós dr., a kiváló publicista mondott ezután mélyen szántó beszédet. Elmon-

lotta, hogy Nagyvárad és Kolozsvár, ahol már a paktum történet mindkét helyen, lelkesen látja Arad magyarságának öntudatos állásfoglalását. Országsszeret az a nézet, hogy a kormányért aradi exponensei szembe helyezkedtek Manu országos politikájának alapelveivel — hangsúlyozta dr. Krenner Miklós — akkor, midőn nem jöhetett létre a magyarsággal az összműködés. Bizonyíték arra, hogy a magyarság háttérbeszorításának tendenciája volt az irányadó, mert egyesült Aradon a tíz és a víz, a két halálos ellenség, a liberálisok és a nemzetiek. Ezért tekintse mindenki kötelességének, hogy győzelemre vigye az önálló magyar listát. Mindenki legyen egyénenként is, ne csak közkatoná, hanem hadvezér is és győzni fognak, mert győzni kell.

Valamennyi szónok beszédét frenetikus tapsvihár fogadta és végezett Czernóczy Mihály megköszönte a szónokok beszédeit, majd bezárta az ülést.

Az ujaradi községi választásokat március 17-3-ra tűzték ki. Sikerült egy közös, ugynevezett egységes listát összehozni, melyen a gazdálkodók 9, az iparosok 2 és a kereskedők 1 taggal szerepelnek. Három hely jut a munkásoknak, míg a románoknak egy helyet tartottak fenn. A román intelligencia és az ujaradi román telepések azonban sérelmesnek találták, hogy részükre csak egy helyet ajánlottak fel és visszautasították a kollaborációs együttműködést.

A kávéházi mozgósítók rémhírei Besszarábiában.

Duca kijelentette a régenstanácsnak, hogy nem olyan veszélyes a helyzet, amilyennek mondják. — A liberálisok alkalmas időben nem idegenkednek egy koncentrációs kormányban való részvételtől.

Bucurestből jelentik: A Lupta mai számában „Türhetetlen helyzet” címen ír cikkeket, amelyben a besszarábiai kérdéssel foglalkozik. Kijelenti, hogy teljességgel türhetetlen, hogy a külső és belső kávéházakban disputálnak a mozgósítás és az orosz háború felett, ama rémhírek következtében, melyeket egyes lapok elterjesztettek az országban.

— Nincsen senki közöttünk — fejezi be a cikket — aki a mostani örültséget megszüntesse?

A lap egy másik helyen arról az adrekláról számol be, melyen Duca volt belügyminiszter a régenstanácsnál megjelent. Duca informálta a régenstanácsot besszarábiai tapasztalatairól és — a Lupta szerint —

kijelentette, hogy nem olyan veszélyes a helyzet Besszarábiában, mint ahogyan azt mondják.

A volt belügyminiszter szerint a kormányban módjában áll megszüntetni a belső elégedetlenséget ezen tartományban. Ezzel kapcsolatosan a lap csodálkozását fejezi ki, hogy a liberális sajtó nem ismertette Ducának a régenstanács előtt mondott exposéját.

A régenstanács kihallgatáson — szól a Lupta információja — megkérdezték Ducát, vajjon a liberálispart résztvenne-e egy koncentrációs kormányban, ha a körülmények azt követelnék. Duca erre kijelentette, hogy ha magasabb érdekek kívánják, úgy a liberális pártnem utasíthatja el az erre vonatkozó javaslatot.

Azonban a maga részéről megállapította, hogy erre a jelen pillanatban nincsen szükség. Eme kijelentéséből a Lupta azt a következtetést vonja le, hogy a liberális part jelenleg nem is gondol a hatalom átvételére.

Vaida belügyminiszter szerint a rendőrség nem áll feladata magaslatán.

Eltvben már megadták a tordai magyar leánygimnázium nyilvánossági jogát. — Vaida belügyminiszter nyilatkozata Kolozsváron.

Kolozsvárról jelentik: Moldovan Valér közoktatásügyi alminiszter ma Clujon az egyetem avató beszédét tartott abból az alkalomból, hogy egyházi jogi professzorá választották. Az előadásán megjelent Vaida Sándor belügyminiszter is. Dobrescu Aurel dr. erdélyi kormányzó társaságában. Az előadást Boila Romulus szavai vezették be, majd utána kezdte meg előadását az alminiszter az állam és az egyház viszonyáról.

Előadása után a cluj újságírók kérdést intéztek hozzá a tordai református leánygimnázium nyilvánossági joga ügyében. Az alminiszter kijelentette erre vonatkozólag, hogy

a nyilvánossági jogot eltvben már megadták, még csak bizonyos formákat kell elintézni. A közoktatásügyi törvény ugyanis előírja, hogy nyilvánossági jogot csakis az az intézet nyerhet el, amelynek szabályszerűen képesített tanárai vannak, már pedig a leánygimnáziumnak egyik tanára sem rendelkezik szabályszerű képesítéssel. Amint ezt elintézi az intézet — mondotta a miniszter — a leánygimnázium nyilvánossági joga megadásának semmi akadályja nincs.

Majd a kisebbségi egyházak államségélye került szóba és erre vonatkozólag az alminiszter azt a kijelentést tette, hogy a közoktatásügyi kormányzat épen most komoly tanulmány tárgyává tette a kérdést és méltányos szellemben kívánja elintézni. Most dolgoznak ki egy kongrua-törvényjavaslatot, amely egységes formák szerint állapítja meg a papok illetményeit. Végül kijelentette Moldovan Valér, hogy a kisebbségi iskolák kellő támogatásáról is gondoskodás fog történni.

A beszélgetés után az újságírók dr. Vaida belügyminisztert vették körül, akit arra kértek, hogy nyilatkozzon a belpolitikai helyzetről. Vaida tréfásan megjegyezte, hogy két nap óta egyebet sem tesz, mint a belpolitikáról tesz nyilatkozatot. Amidőn a Iunian-ügvet említették az újságírók, Vaidának az volt a válasza, hogy egyelőre nem ismeri a dolgot egészen és így nem beszélhet róla.

Utána a kormány átsejlesztéséről kérdezték az újságírók a minisztert, mert Manu kijelentése szerint is, Vaida kezében van a helyzet kulcsa. Vaida erre azt felelte, hogy a kormány átsejlesztése szigorúan a miniszterelnök hatáskörébe tartozik.

Végül érdekes kijelentést tett a rendőrségről, amely szerinte sem áll feladata magaslatán, de hát egyszerre mindent megjavítani nem lehet — szögezte le.

Akciót a szovjet rádió-propagandája ellen!

A moszkvai leadó tul akarja harsogni az egész világot. Propaganda Besszarábiáért. A Manu-kormány törvényjavaslatot készít a rádió-ellenpropaganda kifejlesztésére.

Bucurestből jelentik: A Lupta rendkívül érdekes cikket közöl mai számában arról, hogy a szovjet az utóbbi időben a legerélyesebb kommunista propagandát kezdte meg, amelynek éle elsősorban Románia ellen irányul, Besszarábia megszerzéséért.

A moszkvai rádió leadó valamelyik este azt a hírt röpitette világra, hogy a besszarábiai nyomor nőttön nő és a nép nyíltan követeli Besszarábia elcsatolását Romániától. A lap a cikkéhez hozzáfűzi, hogy a moszkvai leadó a közeljövőben 100 kilowattos állomását 300-ra emeli fel, hogy erőssége fölényesen uralkodjon a többi állomások felett. Hogy ez mit jelent, példa az, hogy a bucaresti-i állomás mindössze 12 kilowatt erejű és csak nagy erőfeszítéssel lehet 25-re emelni. A cikk szerint épen időszerű a polgári államok összefogása a szovjet propagandája ellen, aminek első lépése az lenne, hogy a londoni leadót 100 kilowatt-ra növelnék és a londoni leadót a francia és lengyel állomásokkal karöltve sorozatos cáfolatokat és ellenpropagandákat adna le. Természe-

Álarcos nők

Az arcnak puderekkel, festékekkel, mosószerekkel és krémekkel való álcázása talán jó önművelésnek, de nem téveszt meg senki mást. A bőr sohasem szebb, mint természetes színében és a festett arcnak sohasem lesz olyan vonzó, mint az, akinek a bőre a Cadum kenőcs használatára révén tökéletes állapotban van. Egy esti bedörzsölés a Cadum a cold cream a mel (hideg krém) és kenőccsel egyenlő arányban, kifőttalán külsőt biztosít a bőrnek. Ez a bedörzsölés azonnal megszünteti a viszketőséget a megnyugtató és vérelvezető hatással van. A Cadum kenőcsnek pompák kihatása van az ekcémára, pattanásokra, foltokra, kipufásokra, kiütésekre, pörbensekre, vágásokra, revar, ösekre, sub. Ara...

Vidrighin nem szereti a sajtót

Még csak a CFR. központi irodája ma határozza meg a sajtóirokát. — A vezér sajtó iróda

Bucurestből jelentik: Vidrighin a határozatos lap 476. számában az összes CFR. hivatalokhoz közzétette az intézkedést, amelyben a legszigorúbb büntetéseket kijelölték a sajtó irókra, akik megtiltja minden tisztviselőnek, hogy a sajtó irók szére bármilyen felvilágosítást adjon és elrendeli, hogy ezentúl a sajtó irók a vasút bucaresti-i központi irodájához forduljanak a sajtó irók felvilágosítására.

Vidrighin megfogadta a lapokra, mert maximumát most érte el, amikor a városi lapok megtudták és nyilvánosságra hozták, hogy Vidrighin egymilliót osztott ki jutalomképen, amelyből magának 250 ezer lejt osztott ki, titkárnak Francunak pedig 100 ezer lejt.

A Központi Információs Iroda valószínűleg nem fog ilyen pikáns adatokat kiszolgáltatni és kénytelenek lesznek a magánbeszélgetésekből megismerni azt a nyugateurópai tempót, amelyet Vidrighin bevezetett és amelyből — sajnos — eddig csak 6 látott valamit előnyöket is. Egy mérnök, akinek a vezérigazgató ur 20 ezer lejt akart „jutalomképen” juttatni, azzal utasította vissza, hogy sziveskedjen ezt a 20.000 lejt minimális fizetési vasutasok, avagy a nyugdíjasok számára kiutalni.

Tegnap este francia, német és olasz nyelven már le is adták a kormány első hivatalos cáfolatát a besszarábiai mozgósításra vonatkozólag és kijelentették, hogy csapatösszevonás nem történt. Ma egyébként ezt megerősítette Samsonovics nagyvezérkari főnök hivatalos nyilatkozata is, amely csupán olyan csapatmegerősítésekről, illetve kiegészítésekről tud, amiket a választások zavartalanságának lebonyolítására a kormány szükségesnek vél.

A román rádiópropagandát most a kormány mindenképpen ki akarja építeni és épen ezért Kolozsváron, Csernovitzban, Nagyváradon, Bacauban és Iasiiban niabb leadókat épít, amelyek a bucaresti-i állomás segítségével együtt továbbítaná az ellenpropagandát szolgáló híreket.

Kettős rablógyilkosság Pécs közelében.

A szalántai postamesternőt és 72 éves nővérét ma éjjel vadállati módon meggyilkolták és a postahivatalt kirabolták. — A posta egyik volt szolgáját gyanúsítják a gyilkossággal.

Pécsről jelentik: Borzalmas kettős rablógyilkosság történt az elmúlt éjszaka Szalánta községben, ahol ismeretlen tettesek meggyilkolták Bodnolosz Ilona 54 éves szalántai postamesternőt és nővérét, özvegy Jurosics Józsefné 72 éves uriaszonyt. A gyilkosságról csak ma délután értesítették a pécsi ügyészséget, ahonnan még ma a késő esti órákban bizottság szállt ki. A bizottság nagyjában a következő módon rekonstruálta a bűntényt:

Késő este, amikor az egész községben pihenni tértek az emberek, valaki megkopogtatta a postahivatal ablakát. A jelentkező postamesternőnek azt mondta, hogy sürgősen beszélnie kell telefonon Péccsel. A postamesternő nővérét küldötte az idegennel az interurbán-fülkéhez.

Hamarosan azonban figyelmes lett nővére segegykiáltásaira, mire ő is odarohant. Mikor a fülkéhez ért, nővérét már halva találta. A gyilkosok őt is megtámadták és több tejszecsapással agyonverték, majd bementek a hivatalba, ahonnan 3200 pengőt raboltak el és megszöktek.

A nyomozás folyamán letartóztatták Kolompár János 62 éves volt küldöncöt, akit a postamesternő részegeskedése miatt bocsátott el a szolgálatból. Kolompár tagadja bűnét. A nyomozás erőlyesen folyik a borzalmas kettős rablógyilkosság ügyében.

E-déliek kényelmes otthona

HOTEL ESPLANADE

Budapest, Zsigmond-utca 38-40.

Lukács-fürdővel szemben.

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Éttermeinkben kitching konyha. Egyágyas szobák 4 pengőtől. Kétágyas szobák 6.40 pengőtől.

Szíves párttulajdonos fogást kér: **Erczmán Izidor** Erdélyből.

Utazási kedvezmény az aradi fodrászversenyre.

Országos érdeklődés a március 16-iki verseny iránt. — Viziondolálás, fantázia-frizuraverseny, mestertésülés és estélyi-frizura verseny szerepel a programmon.

(Arad, március 1.) Még emlékezetében él a közönségnek az az érdekes verseny, amely a múlt esztendőben történt meg az aradi Iparos-Otthonban. A romániai női fodrászok gyűltek össze Aradon és országos fésülőversenyt rendeztek, amely olyan magas művészi nívón állott, hogy elragadtatással nyilatkoztak róla a külföldről Aradra érkezett vendégek is. Ez év március 16-án az Erdélyi és Bánáti Nőfodrász-mesterek Szövetsége megismétli a versenyt Aradon. Ez a verseny sokkal nagyobb szabásúnak ígérkezik, mint a múlt évi volt. A verseny rendezősége folytatja az előkészületeit és már eddig is számos külföldi hölgyfodrász jelentette be, hogy eljön az aradi országos nőfodrász fésülőversenyre, mert a legutóbbi aradi verseny az európai szakkörökben is feltűnést keltett.

A verseny programjában szerepel viziondolálás, fantázia-frizuraverseny, mestertésülés, modern estélyi-frizura verseny. A verseny után banket lesz, amelynek keretében ki fogják osztani a győztesek értékes díjait. A verseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg országszerte. A rendezőségnek sikerült a CFR-rel olyan megállapodásra jutni, hogy a résztvevők és vendégek jelentős utazási kedvezményben fognak részesülni.

NEUFELD ZOLTÁN

Budapest, V. Dorottya-utca 7.
HITELBANK-ot a t a.

Elsőrendű uri szabóság.

Angol szövetségkülönlegességek.

Minek köszönheti

IVETTE
mosóselyem
gyors
népszerűségét

A szinkáprázat
bizarr változatának
A modern facon
csodás omlásának
Mert házilag kezelhető
Mert szintartó az
„IVETTE”

Csak akkor valódi, ha „IVETTE”
TRAVIS szegélynyomással van el-
látva. Silány utánzatokat saját ér-
dekében utasítsa vissza.

Ma ünnepelte Magyarország a kormányzó jubileumát.

A törvényhatóságok, egyházak és testületek ünnepe. — A szociáldemokraták nincsnek megelegetve az amnesztiával. — Diszeladás az Operában.

Budapestről jelentik: Meleg ünnepésben részesítette Magyarország Horthy Miklós kormányzót, aki ma ünnepelte kormányzóságának tizedik évfordulóját. Ez alkalomból az egész ország területén diszközgyűléseket tartottak a törvényhatóságok, amelyek megleghangú üdvözlőtáviratokat küldöttek az államfőnek. A kormányzói kabinetirodát a táviratok egész tömege árasztotta el egész napon át. Az ország területén hálaadó Istentiszteleteket tartottak, a városok pedig lobogódiszben usztak. A kormányzó kívánságára a költséges ünnepléseket elhagyták, azonban így is impozáns módon jutott kifejezésre az ország szeretete a kormányzó iránt.

Budapestről jelentik: Az amnesztia-rendeletnek ma jelent meg a kiegészítő része. A rendelet szerint az amnesztia kiterjed azokra,

akik 1918. október 31-től 1919. március 21-ig, a forradalom alatt olyan bűncselekményeket követtek el, amelyeknek büntetése nem haladja meg az öt esztendőt.

Pertörlésben részesülnek azok a bűncselekmények is, amelyekről kimutatható, hogy a proletárdiktatura kényszerhatása alatt történtek.

Budapestről jelentik: A magyar főváros ma délelőtt diszközgyűlésen ünnepelte Horthy Miklós kormányzót. A diszközgyűlésen előzetes terv szerint a szociálisták nem akartak részt venni, azonban később bejelentették Ripka főpolgármesternek, hogy napirend előtt kívánnak felszólalni. A közgyűlés megnyitása után Peyer Károly szociálista szólalt fel és

a legnagyobb elégedetlenségét fejezte ki pártja nevében az amnesztia-rendelet miatt. Peyer Károly beszéde közben a jobboldal teljes számban kivonult a közgyűlésről.

Peyer elmondotta, hogy a szociáldemokraták becsapva érzik magukat az amnesztia-rendelettel, amely távolról sem nyújtja azt, amit vártak tőle. Peyer beszéde után a jobboldal

Spanyolországban letörlik a köztársasági mozgalmat.

Berenguer miniszterelnök betiltott minden politikai gyűlést az ország területén.

Madridból jelentik: Spanyolországban nagy izgalmat váltottak ki a dinasztiaellenes tüntetések, amelyek Sanchez Guerra propagandája következtében keletkeztek.

A spanyol kormány szigorú rendelkezéseket adott ki, amelyben megtiltotta, hogy

az ország területén politikai gyűléseket tartssanak

és Berenguer miniszterelnök súlyos büntetést helyezett kilátásba mindazoknak, akik a királyellenes manifesztációkban résztvesznek. A miniszterelnök elítélőleg nyilatkozott Sanchez Guerra dinasztiaellenes magatartásáról és kijelentette, hogy le fogja törni a köztársasági propagandát.

Alapítási év 1910.

BUDAPESTI BÉLYEGTÖZSDE

Budapest, IV., Kosuth Lajos-
utca 7. — Most megjelent
nagy árjegyzék ingyen
és térmentve.

KOSUTH LAJOS U. 7.
- AUL. 1910-1930 -

Pensió szobák Budapesten a Lujza-Pensióban.

Reggeli ebéddel napi 4.50 P. fől.

VIII., Főherceg Sándor-utca 17. Telefon: Jozsef 336-84
E lapra hivatkozók 5% engedményt kapnak.

Az aradi volt kórlista Galli Curci partnere lett.

Halmos János karrierje. — Az aradi Czeiler-cég volt cimfestője áll most Budapest zenei érdeklődésének középpontjában. — Halmos-Havancsák János a magyar főváros első hőstenorja.

(Arad, március 1.) Budapesten most egy csapásra az érdeklődés homlokterébe került Halmos János tenorista személye. Galli Curci ismeretes kudarcra végződött bemutatkozása alkalmával partnere, Enso di Mauro Lomanto orrvérzés miatt kénytelen volt az előadást abbahagyni és ekkor a kulisszák mögött remült futkosás kezdődött, hogy ki vegye át a szerepét. Valaki látta a nézőtérben Halmos Jánost, a Városi Színház volt házi tenoristáját és az előadás — meg volt mentve. A szmokingos Halmos Jánost egy kórlista lötyögő uniformisába öltöztették fel és egyetlen próbahang nélkül máris a színpadra lépett, hogy a Traviata férfifőszerepét leénekelje. Két esztendeje nem foglalkozott már ezzel a szereppel, de egyetlen hibát sem csinált és a közönség, ha ugyan ünneplésről lehetett szó ezen a csúfos előadáson, akkor csakis őt ünnepelte.

Bennünket aradiakat egészen közelről érint Halmos János személye és őszintén megörvendeztető sikere. Halmos János, az egyszerű csizmadiacsinádból származó fiu ugyanis Aradról indult el a karrier országútján és mint az aradi szintársulat névtelenje, egyszerű kardalosa kezdte meg pályafutását. Előzőleg cimfestőnek készült és akkoriban Havancsáknak hívták. A Czeiler-cégnél tanulta ki a mesterségét, majd felkerült Budapestre egy nagyobb céghez, s mint segéd bekerült a „Törekvés” dalárdába. Itt fölsimerték tehetségét és biztatták, hogy képeztesse magát. El is végezte a színiiskolát

és azután hazajött Aradra.

Husz esztendővel ezelőtt énekelte az aradi színház férfikórusában ez a köpcös, kis fiatal „parasztképi legény” a tenorprimet és Kertész Dezsővel robotolt együtt. Különösebben senki sem ügyelt rá. Nem is nagyon adott alkalmat erre. Szerény volt és törekvő, de feltűnni, feltűnni... azt igazán nem tudott. Háromnegyed év múltán eltűnt és azután több helyen fordult meg. Elkerült Polgár Károly pozsonyi, Krecsányi buda-temesvári társulatához és Krecsányinál önálló szerepkörre szoktatták. Utána Komjádi János átvette, majd Sebestyén Géza buda-temesvári társulatának is a tagja volt. Amikor az impériumváltozással a társulat Temesvárról repatriált, Halmos is felment s tovább tanult. A Népeperában közben felléptették, a későbbi Városi Színházban több szerepében megtekintette Radnai, az Operaház igazgatója és tavalyelőtt szeptemberben az Aidában debütált a magyar királyi Operában. Négyesztendősi operai szerződése volt az első fellépés eredménye és ma Budapest legelső hőstenorjaként emlegetik. Hogy nagyon számolnak értékével, bizonyítja az, hogy az est megmentése érdekében is nyomban órá gondoltak. És meg is mutatta, hogy egy Traviatába való beugrásnál még nem jön zavarba...

Pedig Marházy Miklós annak idején mindig azt hangoztatta:

— Mit is akar maga barátom a színesztől? ... (s—ó.)

előadó március 10-én dr. Roth Marcel egyetemi orvostanár lesz.

* A gyoroki ifjuság műkedvelő előadása. A gyoroki műkedvelő ifjuság nagyszerűen sikerült színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett ma este a Schmidt-féle vendéglő nagytermében. A „Mit susog a fehér akác” című operettet adták elő a műkedvelők tökéletes színészi készsége. Az operettben szerepeltek: Petrovics Julia, Prohászka Bálint, Budai Mihály, Fekete I., Bányai M., Zsámbó E., Kuttnik Lajos, Merschenbach Lajos, Bradin Vaselia. A kitűnően sikerült előadás után reggelig tartó tánc volt a legjobb hangulatban. Az előadást és a táncmulatságot a gyoroki műkedvelők március negyedikén este megismétlik.

Az éjjel majdnem megbukott a Macdonald-kormány.

Lloyd George kormánybuktató kísérlete. Csak kilenc szavazattöbbsége volt a kormánynak.

(London, március 1.) Izgalmas ülés volt az elmúlt éjszaka az angol alsóházban, amely a Macdonald-kormány törvényjavaslatát tárgyalta a bányamunka reformjáról. Politikai körökben már napok óta feszült érdeklődéssel várták a vita keretében Lloyd George felszólalását, mert köztudomású volt, hogy a liberális-párt vezére a munkáskormánynak ezt a törvényjavaslatát akarja felhasználni Macdonald megbuktatására.

Lloyd George nagy beszéd keretében terjesztette be a kormány javaslatával szemben a liberális-párt módosító indítványát. Ez az indítvány hozzájárul a bányamunkások munkabérének emeléséhez, de tiltakozik az ellen,

WELLS, VILÁGTÖRTÉNETE
bővített kiadásban március 1-ig 420 lejt
SANDOR FERENCZEL, Arad.

A bucuresti-i orvosok az adóemelések ellen.

Az orvosok nem sztráikolhatnak, de praxisra senkit sem lehet kötelezni.

Bucurestiből jelentik: Szencziós cikket ír az Ordinea mai számában a fővárosi orvosok mozgalmáról, amelyet az adóemelések következtében indítottak. Az orvosok az adó ügyében még a jövő hét elején nagyszabású gyűlést tartanak, amelyen erélyesen tiltakoznak az adópolitika ellen. Kijelentik, hogy a pénzügyminiszter kiméletelet ígért nekik, de nem tartotta meg ígéretét. A jelenlegi adók mellett működni nem lehet és sokan kénytelenek lesznek abbahagyni praxisukat.

— Orvossztrájkról — mondják — beszélni sem lehet, mert elképzelhetetlen következményekkel járna, ha az orvosok csak huszonnégy órán át sztráikolnának. Az orvosok kötelessége gyógyítani, azonban senkit sem lehet kötelezni arra, hogy praxist folytasson.

Meghalt Párisban a detronizált perzsa sah.

Kórházban, elhagyottan halt meg Achmed Mirza, utolsó perzsa uralkodó.

(Páris, március 1.) Achmed Mirza volt perzsa sah csütörtökön délután a párisi amerikai kórházban meghalt. Achmed Mirza atyja után, mint gyermek került a perzsa sahk trónjára, melyről 1923-ban forradalom kergette el. Több kísérletet tett trónjának visszaszerzésére, de eredmény nélkül. Ezután Párisba vonult vissza, ahol még egy ideig politikai tevékenységet fejtett ki, de később minden befolyását elveszítette hazájában és az egyes európai hatalmakkal folytatott tárgyalásai sem vezettek sikerre. Majdnem teljesen elfelejtve halt meg az amerikaiak által fenntartott párisi kórházban.

A LEGJOBB

minőségű varrógépek, kerékpárok és gramofonok legolcsóbb beszerzési forrása. — Kedvező részletek.

Fábiánsi Comp. ARAD, Str. Motilau (Porrai-ucca) 16.

Irodalom és művészet

Aradi író sikere Budapesten.

Andor Endre szerzői estjén Szelle Károly dr. dalait is énekeltek.

Budapestről jelentik: Nagy siker mellett tartotta meg ma este Andor Endre (Reicher Endre dr.) az aradi származású író szerzői estjét a Zeneművészeti Főiskola koncerttermében. A prólógót Virágh Béla mondotta, majd Virágh Ilona a szerző két költeményét szavalta el nagy tetszés mellett. Ezután Sötét Erzsébet, a Vigaszínház tagja szavalta el Andor Endre két művészi alkotását, majd a szerző olvasta fel Muzsa című novelláját. Népeassy Lucia Szikszai Sándor dalait énekelte, amelyeknek szövegét Andor Endre írta, majd a Hermes orkesztriakórus adta elő a Confessio Publica című számot. R. Simonffy Mária hatalmas siker mellett több költeményt adott elő, majd Antal Károly Szelle Károly dr., az ismert aradi zeneszerző több dalát énekelte. A szép számban megjelent közönség meleg ünneplésben részesítette Andor Endrét, valamint a szerzői est szereplőit.

* Anyák Iskolája nevet adott az előlegezett közérdeklődés annak az előadásorozatnak, amelyet a Kölcsey-Egyesület elismert nevelőorvosok és tanárokkal március 10-én az Iparos Kulturházban öthetes szemináriumként megindít. Az előadások tárgya természetesen nemcsak az anyákat, de minden felnőtt férfit és nőt érdekel, aki a mai legokosabb divat: a gyermek divatváltás iránt nem közömbös. Orvosok és tanárok hetenként kétszer egyetemi színvonalú, de érdekes egyórás előadásban meg fogják mondani, mivel tartoznak a felnőttek a növekedő ifjuságnak. A teljesen ingyenes előadás-sorozat, mellyel a Kölcsey-Egyesület választmánya hétfőn este 6 órakor fog foglalkozni, már előre is sokan jelentkeztek. Az első

EXQUISITE PENSIO
Budapest, IV., Piarista-ucca 6.
Telefon: Aut. 885-39.
Elsőrangú családi otthon. Uccai szobák, gyönyörű kilátással a Gellért hegyre. A Dunakorzó mellett. Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.

Asszonyom!

Mély tisztelettel értesítem, hogy legújabb eredeti párisi köpeny, costume és ruhamodeljeim megérkeztek, melyek meglekintésére kérem szíves látogatását.

Keményné Gábor Sári

divatterme

Budapest, V., Sas-ucca 27.

Ha júniusban sikeres vizsgát akar, most jelentkezzen a
WALTER magántanfolyam
levelező oktatására.
Budapest, Rákóczi-ut útve: egy. (Válaszbélyeg csatolandó)

REFORMÁTUS TEAESTÉLY az Iparos-kulturházban március 8.

Szenzációs leleplezések a hadiipar nemzetköziségeről.

Otto Lehmann-Russbüldt könyve: „A hadiipar véres internacionáléja.”

A magdeburgi kábelgyár drótsövényén akadtak fel a rohamozó német katonák. — A hadianyag-gyárak néha olcsóbban szállítottak az ellenségnek, mint saját hazájuknak. — Az antant ép úgy szállított a központi hatalmaknak, mint a német gyárak az antantnak.

A világháboru eddig eltírtolt legborzalmasabb eseményei.

Világszerte nagy feltűnést keltett az elmúlt héten az a berlini híradás, hogy — amint az Aradi Közlöny is jelentette — a német kormány hazaárulás címén vizsgálatot indított az essen Krupp-művek és a Thyssen-koncern ellen. A két világhírű német iparvállalatot azzal vádolják, hogy a háboru alatt hadianyaggal látták el az ellenséges hatalmakat Berlini tudósítónk ma a következő cikkben beszámol egy most megjelent könyvről, amely szenzációs leleplezéseket közöl a fegyverkezési ipar háborus cselekedeteiről.

A német könyvpiac legújabb szenzációja Ottó Lehmann-Russbüldt publicista „Die blutige Internationale der Rüstungsindustrie“ (A hadiipar véres internacionáléja) című könyve, amely épen most jelent meg, amikor a német hatóságok megindították hazaárulás címén a vizsgálatot a Krupp- és a Thyssen-művek ellen.

Otto Lehmann-Russbüldt könyvében leleplezi a világháboru legborzalmasabb eseményeit. Hajmeresztő adatokat sorol fel arról, hogy az ellenséges hatalmak gyárai miként szállították egymásnak a háboru alatt is hadianyagot.

— A háboru előtt sem riadtak vissza a hadianyag-gyárak attól — írja Lehmann-Russbüldt — hogy szállítsanak az esetleges ellenségnek, sőt olcsóbban szállítsanak, mint tulajdon hazájuknak. Ezt a tevékenységet a háboru alatt is folytatták. Mindkét oldalon megtették, az antantnál is, a központi hatalmak részéről is.

— A háboru alatt már csak egy-egy fegyverkezési ipar volt, egyfelől az antanté és Amerikáé, másfelől Németországé és Ausztria-Magyarországé. Németország semleges országokon át közvetlen hadianyagot szállított ki, hogy azokért fontos nyersanyagokat, például kaucsukot, növényi zsírt, olajokat, rezet cseleljen be. Így történt, hogy az angol flotta olyan optikai eszközökkel (firing-directors) vonult a skagerraki ütközetbe, amelyeket hat hónappal azelőtt Zeiss-Jena és Goerz-Anschütz szállított; egy holland maatschappynak (társaságnak). Így történt továbbá, hogy a Douaumont-i megrohanó katonáink olyan szöges drótokon akadtak fenn, amelyeket két hónappal előbb a magdeburgi drót- és kábelművek szállítottak Svájcba.

A Stinnes-művek is . . .

Lehmann-Russbüldt azután megállapítja, hogy 1916. első nyolc hónapjában a német nagyipar 250.000 tonnáiig terjedő vasat és acélt szállított külföldre, havonta átlag 150.000 tonnát.

Ugyanakkor azonban tudatta a német hadvezetőséggel, hogy képtelen havonta 15 ezer tonna acélnál többet szállítani a katonai drótkészítés céljaira.

A német acélipar szövetsége inkább 5 márká bánatpénzt fizetett tománként a külföldre szállított acélért, semhogy a német birodalom védelmezőinek szállítson hadianyagot. A külföld ugyanis olyan magas árakat fizetett, hogy ebből futotta a bánatpénzre. A Stinnes-művek is hasonló üzelmeket követtek el. A Thyssen-művek viszont Hollandiába 68 márkáért adtak fel olyan gyalogsági védőpáncélokat, amelyekért a német hadvezetőségnek 117 márkát szá-

mitottak. Holott akkor, 1918. tavaszán egy hajszálon függött a holland-német háboru. Ezért utólag a német hadügyminisztérium 100.000 márkára meg is büntette a Thyssen-műveket, ezek azonban regresszálták magukat avval, hogy 3000 lovat szállítottak Hollandiába.

Az antant nehézipara árut szállt az ellenségnek.

Lehmann-Russbüldt azonban az antant

Krupp, a német császár barátja.

Ami speciálisan a Krupp-műveket illeti, úgy Lehmann-Russbüldt a következő adatokat közli a cég alapítójáról:

— A Krupp-művek alapítója, Bismarck és a német császár barátja, a francia becsületrend tisztje volt,

a königrützi csatában úgy a poroszok, mint az osztrákok Krupp-tarackokkal lőtték egymást halomra,

a Krupp-művek a gyártott ágyuk több mint felét 100 év alatt 52 különböző országnak szállították, hogy azután ezek a német ágyuk a világháboru alatt gránátokat szórjanak a németekre.

A világháboruban tehát megismétlődtek a königrützi események. — Mindkét oldalon Krupp-ágyukkal és gépfegyverekkel lőttek.

Az oroszok viszont az osztrákok ellen olyan gépfegyverekkel harcoltak, amelyeket az osztrák Skoda-művek szállítottak nekik.

Lehmann-Russbüldt azonban kimutatja, hogy a Krupp-művek a világháboru alatt is hasonlóan jártak el. Krupp az Északamerikai Egyesült-Államoknak eladta a nikkell-acél előállítására vonatkozó eljárást. Az ugynevezett gránát-gyújtó szabadalmát Kruppék viszont

Távíratilag visszahívták a Berlinben tárgyaló román gazdasági bizottságot.

Egyelőre nincs remény a román-német gazdasági szerződés megkötésére.

Bucurestiből jelentik: Kereskedelmi körök nagy meglepetéssel értesülnek, hogy a kormány hirtelen távíratilag visszahívta azt a bizottságot, amely Berlinben a román-német kereskedelmi szerződés megkötéséről tárgyalt.

A kormány indokul azt hozta fel, hogy eddig még nem jegecesedett ki a német vámpolitika iránya és a román kereskedelmi bizottságnak várnia kell addig, míg Németország rendezi külkereskedelmi politikáját. A végleges szerződés megkötésére egyelőre nincs remény és valószínűleg ugyanolyan szerződés jön létre ideiglenes alapon Németországgal, mint tavaly Lengyelországgal.

Tűz egy aradi tanyán.

(Arad, március 1.) Ma este hét órakor tüzet jeleztek egy Arad közvetlen szomszédságában fekvő tanyáról. A tűz a Guzé János tulajdonát képező ugynevezett Hattyu-tanyán keletkezett, ahova az aradi tűzoltóság teljes készenléttel vonult ki. A tanya egyik, szálmával fedett épületének teteje gyulladt ki és a tűzoltóság igyekezete elsősorban arra irányult, hogy a szomszédos épületeket megmentse a pusztulástól. Ez többórás munka után sikerült is. A tizenhat méter hosszú és hat méter széles gazdasági épület azonban menthetetlen volt. Benne égett harminc zsák hagyma és egy kocsi tengeri.

A szolga a közelben levő ólba rohant a tűz felfedezésékor és kiengedte a teheneket,

Hosszabbak lettek a napok, Igy hat többet olvashatok. Sietek Lóblhoz menni, Egy könyvtárberletet venni.

iparát is leleplezi. Az antant vállalatjai semleges országokon át gummit, olajokat, speciális fémeket, nevezetesen rezet szállítottak Németországnak és Ausztria-Magyarországnak. — Consell angol admirális bebizonyítja, hogy a háboru alatt a nikkell-bevitel Angliából és gyarmataiból Svédországba az előző évek tizszeresére emelkedett. Svédországból a hatalmas többletet részben feldolgozatlanul, részben feldolgozva Németországba továbbították.

Az antant nehézipara jól tudja, hogy a semleges államokba szállított nyersanyagok a központi hatalmak hadi céljait szolgálják, azonban nem zavartatták magukat erkölcsi megfontolásokkal, mivel a szállított árucikkért jó árat kaptak.

Angliának adták el. Erre vonatkozóan Lehmann-Russbüldt a következő szakértői részről származó jelentést közli:

Gyújtóként egy schilling.

„Flandriában sok ezer német katona életét oltotta ki olyan angol lövedék, amelynek gyújtóját a Vickers-művek a Krupp-féle szabadalom után állították elő. Ez a gyújtó egészen hasonló volt a 96. számot viselő német kettős gyújtóhoz és Angliában a „KPz. 96—04.” számot viselte. Ez a jelzés nem jelent mást, mint 96—04. számú Krupp-gyújtót. (Krupp-Zünder 96—04.)”

„A Krupp-művek a háboru után a Vickers-cég ellen pert indítottak 123 millió angol schilling erejéig. Gyújtóként ugyanis 1 schilling licenc-díjat követelnek.”

Lehmann-Russbüldt megjegyzi, hogy az angolok s Kruppék között már évek óta egyezkedési tárgyalások folynak. Az angolok ugyanis lényegesen kisebb összeget akarnak csupán fizetni. Kruppék ezt egyelőre nem akarják elfogadni, végül azonban mégis csak kénytelenek lesznek engedni, mert érthető okokból nem mehetnek a bíróság elé követeléseiket érvényesíteni.

amelyek máskülönben megfulladtak volna a füsttől. Az eddigi megállapítások szerint a tűz olymódon keletkezett, hogy a kéményből kipattanó szikra meggyújtotta az épület tetején levő gerendákat. A kár körülbelül 60.000 lejt tesz ki. Holnap bizottság száll ki a helyszínre a tűz keletkezése okának megállapítására.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor Greta Garbo, Lewis Stone, és Nils Astherrel a főszerepekben a VAD ORCHIDEÁK. A filmművészet ragyogó briliánsa.

ELITE MOZGÓ Jack Holt-tal a világ legjobb lovas színészeivel a főszerepekben: A VADON LOVAGJA.

GRADISTE MOZGÓ. Utoljára. TRAPÉZ. Szenzációs társadalmi dráma. Főszerepekben: Claire Rommer, Paul Richter és Erna Morena.

A fél 12 órai MATINÉK műsora:

CENTRAL MOZGÓ. TRAPÉZ. Főszerepekben: Claire Rommer, Paul Richter és Erna Morena.

ELITE MOZGÓ. A HALÁL HID. Főszerepekben: Thomas Meighan és Renee Adorre.

MAISON GERÓNÉ női divatterem

azelőtt Urbach és Geróné
BUDAPEST, IV., Harisbazar 6.

tavaszi és nyári modell kollekcióját
március 12-től mutatja be.

Közgazdaság.

Ma tárgyalták a Sváb-bank kényszeregyezségi kérelmét.

A bank 60 százalékos egyezséget ajánl fel. — A hitelezők megbízottja elfogadta a felajánlott egyezséget.

Temesvárról jelentik: A fizetési nehézségek közé jutott temesvári Sváb Kereskedelmi- és Iparbank kényszeregyezségi kérelmet nyújtott be a törvényszékhez, amelyet ma tárgyalt a törvényszék. A bank a könyvekben foglalt értékei szerint 205,971.000 lejes aktívát mutat fel, ezzel szemben a mai helyzetben az aktíváknak reális értéke csak 128,135.000 le, a passzívák pedig 170,817.000 leire rugnak.

A bank így 60 százalékos egyezséget ajánl fel hitelezőinek, költség- és kamatmentesen, amelyet 3 éven belül, negyedévi részletekben törlesztene le, olyképen, hogy minden negyedévben a tartozások 5 százalékát fizetné ki. Az első 5 százalék a kényszeregyezségi kérelem jogerőre emelkedése utáni három hónapon belül válna esedékessé.

A hitelezők bizottságának nevében dr. Prost János ügyvéd csatlakozott a kényszeregyezségi kérelem elfogadásához, mert a mai körülmények között nincs más kiút, mint a kényszeregyezségi kérelem elfogadása. A törvényszék az ítélet kihirdetését március 8-ra halasztotta el.

= Az Aradi Általános Takarékpénztár r. t. közgyűlése. Az Aradi Általános Takarékpénztár részvénytársaság szombat délután a részvényesek élénk érdeklődése mellett tartotta tizenhétórás rendes közgyűlést. Hegyi Albert igazgatósági elnök üdvözölte a részvényeseket, ugyancsak a Banca Nationala aradi fiókjának képviselőjében megjelent Zankov György igazgatót. A jegyzőkönyv vezetésére dr. Sugár Jenő intézeti jogtanácsost, annak hitelesítésére Mairovitz Emil és Rosenberg Artur részvényeseket kérte fel. Az elnöki megnyitó után Faragó Rezső vezérigazgató utalt az elmúlt év gazdasági jelenségeire, amelyekkel szemben a város kereskedelme, más piacokhoz képest, ellentálló képességének adta jeleit. Lakatos Aladár ügyvezető igazgató ismertette az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentéseit és a múlt évi mérleget. Az igazgatóság javaslatának elfogadásával kimondták, hogy a 8.445.972 lejt kitevő tiszta nyereségből részvényenként 80 lej osztalék fizetettik ki levonások nélkül, ami a részvények tizenhat százalékos tiszta hozamát jelenti. A rendes tartalékalapot és a tisztviselői nyugdíjalapot összesen 1 millió 056.220 lejjel dotálják, 402.153 lej összeget pedig ez év számlájára visznek át. A közgyűlés ezenkívül az alapszabályok több pontjának módosítását határozta el.

= Füllöpp Béla kerül a Societatea Bancara Romana temesvári fiókjának élére. A Societatea Bancara Romana — mint azt megírtuk — május havában állítja fel temesvári fiókját, amelynek tisztviselőkarát nagyrészt Aradról, a volt Erdélyi Hitelbank tisztviselői közül rekrutálja. Amint illetékes helyről értesülünk, a temesvári fiók élére Füllöpp Bélát, a volt Erdélyi Hitelbank r. t. főosztályvezetőjét helyezték, aki az aradi uritársadalomnak kedvelt tagja és távozása érzékeny veszteséget jelent az elit körök részére. Füllöpp Béla, aki egyébként temesvári származású, személyében igen hívatott szakértő kerül a fiókjának vezetői pozíciójába. Az átszervezés többi részletei felett a bank igazgatósága egyelőre nem döntött.

= Eladott aradi ingatlanok. Ivánov Miklós eladott a Szerencsházi dűllőben 4 hold 620 négyszögölnyi szántót 80.000 lejtért Ardelean György és Jánosnak. — Tritthaler Ferenc eladta a Str. Sava Raicu 10 számú házat 150.000 lejtért Petrutiu Aronnak. Id. Brán György eladta a Határos dűllőben 3 hold 300 négyszögölnyi szántót 60.000 lejtért Rossu Péter és nejének. — Orcea Augustin eladta a Str. Corneli Leucuta 33. számú házat 80.000 lejtért Valasek Margitnak. — Katity Demeter és neje eladták a Balta Mica dűllőben 1350 négyszögölnyi szántót 18.000 lejtért Oarga Györgynek. Curtician György és neje eladták a Str. Rahovei 190a számú 150 négyszögölnyi telket 20.000 lejtért Raicu Vazul és Beke Lászlónak. — Az Aradi Kereskedők Takaréka és Hitelszövetkezete eladott a Rozer-dűllőben egy 176 négyszögölnyi telket 35.000 lejtért Simandán Miklós és nejének. — Tomucza György és neje eladták a Str. Podului 7. számú házat 50.000 lejtért Tirs Vazulnak. — Mornallia Vazul eladta a Str. Corneli Leucuta 12. számú házat 115.000 lejtért Subu Liviusnak. — Ozv. Kadas Antalné eladott a Kadas-telepen egy 159 négyszögölnyi telket 18.000 lejtért Katita Péternének. — Kurticsán Jánosné eladta a Határos dűllőben 1280 négyszögölnyi szántót 12.500 lejtért Krecza János és nejének. — Széchenyi gőzmalom R. T. Arad eladta a Bul. Reg. Ferdinand 30-36. számú összesen 462 négyszögölnyi, három uccára nyíló telket 1,108.800 lejtért a Casa Centrala a Asigurarilor Sociale S. A. Bucurestinek. — Szilvássy Ilma eladott a Birkás-dűllőben egy 182 négyszögölnyi telket Gedeon József és nejének. — Az Aradi Chewra Kadischa eladta a Str. D. Cantemir-ben levő 170 négyszögölnyi üres telket 59.000 lejtért Nagy József és nejének. — Bota Teréz eladta a Gyár-uccai házat 230.000 lejtért az Aradi Cukorgyárnak. — Hönigesz Sebestyén és neje eladták a Str. O. Iosif 4. számú 302 négyszögölnyi telket 50.000 lejtért Soos Pál és nejének. — Epstein Sándor eladta az Óvartéri 233 négyszögölnyi telket 50.000 lejtért özv. Adelmann Adámnak. — Camplán János eladta a Margit-ucca 255 négyszögölnyi telket 50.000 lejtért Turcsin Tódor és nejének.

PHILIPS

VEZET

Az új Philips 2511 számú luxus vevőkészülék igazolja a fenti állítást.

Egyetlen iránytűtárcsájú vevő, mely magában foglalja a Philips csodaszéria csöveit a híres Philips vaegerősítőcsővel együtt és a következő tulajdonságokkal bír:

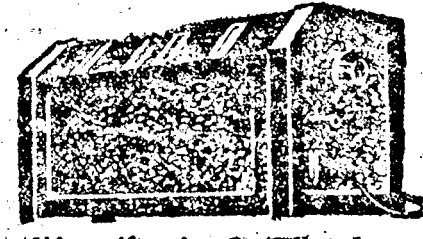
Megvilágított skála, gramofonerősítő, egyetlen mozdulattal átkapcsolható rövid, vagy hosszú hullámhosszra, kapcsolószerkezet az elektrodinamikus, vagy electromagnetikuss hangszóró számára, elzáró kulcs, stb.

A készülék ára Lei 23.000.

PHILIPS

IDEALIS VÉTELT BIZTOSÍT

A 251A típus számú vevőkészülék a legjobban 3 lámpás rádióvevő, közvetlenül váltóáram hálózathoz melynek ára Lei 15.000.

Akkumulátorral vagy 100% a használaton 2502 típus számú Philips vevőkészülék ára Lei 8.000.

Aradi Kereskedők Takaréka és Hitelszövetkezete eladott a Rozer-dűllőben egy 176 négyszögölnyi telket 35.000 lejtért Simandán Miklós és nejének. — Tomucza György és neje eladták a Str. Podului 7. számú házat 50.000 lejtért Tirs Vazulnak. — Mornallia Vazul eladta a Str. Corneli Leucuta 12. számú házat 115.000 lejtért Subu Liviusnak. — Ozv. Kadas Antalné eladott a Kadas-telepen egy 159 négyszögölnyi telket 18.000 lejtért Katita Péternének. — Kurticsán Jánosné eladta a Határos dűllőben 1280 négyszögölnyi szántót 12.500 lejtért Krecza János és nejének. — Széchenyi gőzmalom R. T. Arad eladta a Bul. Reg. Ferdinand 30-36. számú összesen 462 négyszögölnyi, három uccára nyíló telket 1,108.800 lejtért a Casa Centrala a Asigurarilor Sociale S. A. Bucurestinek. — Szilvássy Ilma eladott a Birkás-dűllőben egy 182 négyszögölnyi telket Gedeon József és nejének. — Az Aradi Chewra Kadischa eladta a Str. D. Cantemir-ben levő 170 négyszögölnyi üres telket 59.000 lejtért Nagy József és nejének. — Bota Teréz eladta a Gyár-uccai házat 230.000 lejtért az Aradi Cukorgyárnak. — Hönigesz Sebestyén és neje eladták a Str. O. Iosif 4. számú 302 négyszögölnyi telket 50.000 lejtért Soos Pál és nejének. — Epstein Sándor eladta az Óvartéri 233 négyszögölnyi telket 50.000 lejtért özv. Adelmann Adámnak. — Camplán János eladta a Margit-ucca 255 négyszögölnyi telket 50.000 lejtért Turcsin Tódor és nejének.

= Új szesz törvényt készített elő a kormány. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium az érvényben lévő szesz törvény módosítását tanulmányozza. Ismeretes, hogy Garofid emlékeztető szeszjövendeleme néhány száz millióra zsugorodott össze. Az érdekelték közbelépése hatástalan maradt és nem régen Charles Rist pénzügyi szakértő is kérte a szesz törvény módosítását, mert az ország jövedelmét új és egészséges szesz törvény hatványosan fokozza. A kormány így el is határozta az eddig érvényben volt szesz törvény reformálását és új törvénytervezetet dolgoz ki. Egyelőre a részleteit titokban tartják, de hangsúlyozták, hogy az összes szesztermelők kategóriájának érdekeinek tekintettel lesznek.

= A román-magyar-jugoszláv-tárgyalások a dunai kartellról. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszter a dunai tengeri kartell megkötésére bizottságot küld ki. Budapest és Belgrád között már folytak hasonló tárgyalások. A bizottságok kedden ülnek össze.

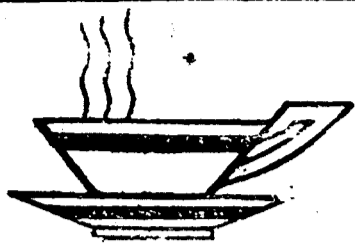
Szabó Sándor dr. előadása

Az üvegyártás, a keramika és porcellángyártás titkait ismerteti vasárnap délelőtt az előadó a kamara nagytermében.

Érdekes előadás lesz vasárnap délelőtt 11 órakor az aradi Kereskedők Testülete rendezésében. A kereskedelmi kamara nagytermében dr. Szabó Sándor mérnök, a Szabó Albert üveg és porcellán nagykereskedő-cég beltagja tart előadást az üveg és keramika, valamint porcellángyártásról. Szabó Sándor dr. egyike a legképzettebb mérnököknek, aki azonban nem gyakorol mérnöki praxist, hanem tudását és energiáját cégének vezetésére fordítja. Mérnöki tudományát csupán ismeretterjesztő előadások tartásában érvényesíti.

Holnapi előadásában az emberiség történetének legrégebb korszakáig tér vissza, hogy az agyagipar multját ismertesse. Végigvezet ezután az előadás az összes fejlődési fokozatokon, egészen a mai napig és Rosenthal-féle művészi porcellánokig. Szabó Sándor dr. előadása tudományos értéke dacára is pompásan élvezhető lesz a laikusok számára is, mert az előadó népszerű stílusban és lebilincselő módon igyekszik érdekessé tenni a témát.

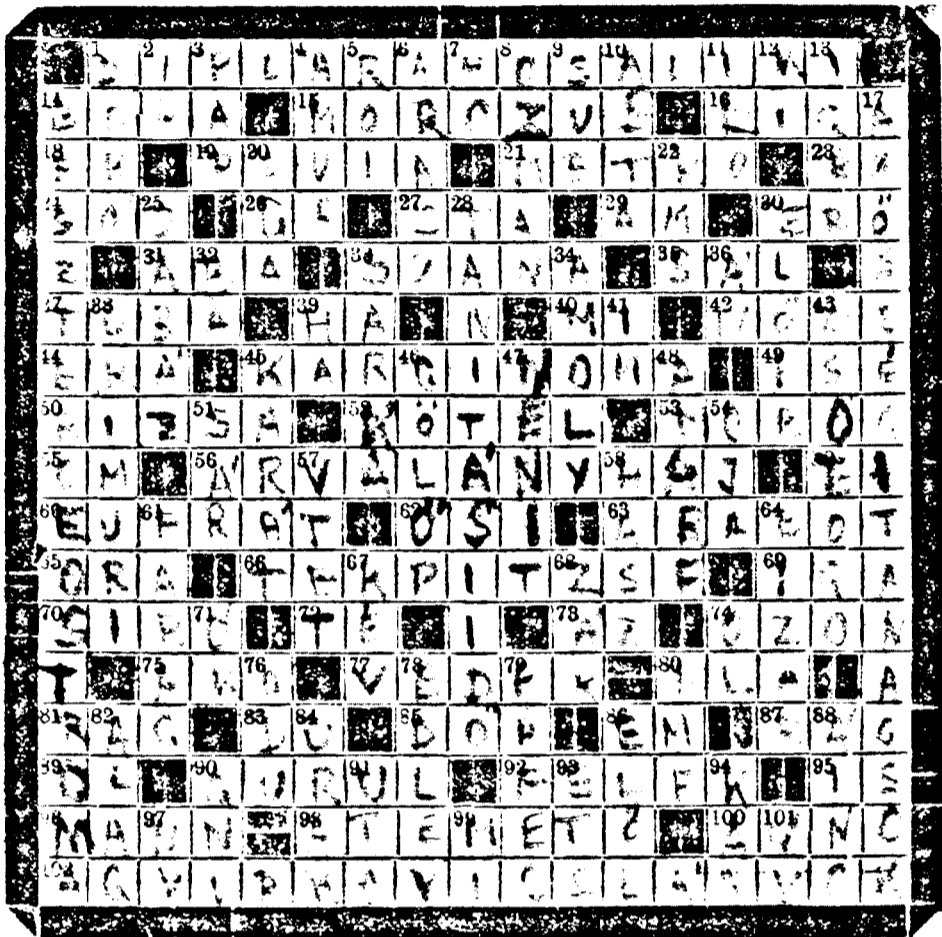
BABA (báb) színház az Iparos Kultur-házban: Vasárnap d. e. 11 órakor. Hétfőn 3-4 és 5-6 órakor. Kedden 3-4 és 5-6 órakor

HORNIMAN'S TEA

az aromatikusan illatozó tea, a mi mindennapi reggelink.

Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok: 1. Miss Európa 1930. — 14. Adria szél. — 15. „Haragos.” — 16. Európai főváros. — 18. Van, amelyik haragos. — 19. Női név. — 21. A párisi földalatti. — 23. Éles számszám. — 24. A tenger vize. — 26. Főrang rövidítése. — 27. Román ige ragozva. — 29. Összevont német prepozíció. — 30. Ismert szak. — 31. Ritka férfinév. — 33. Elhunyt neves, romániai bankvezér. — 35. Nyaktakaró. — 37. Rózsafajta. — 39. Kötőszó. — 40. Személyes névmás. — 42. ... ke. — 44. Kerámiában olvassuk. — 45. Veszedelmes betegség tudományos neve. — 49. Mindenki kíséretében van. — 50. Tót eledel (fon.) — 52. Ilyen táncos is van. — 53. A mérges kutya — 55. Levélboríték szerepel (mássalhangzó). — 56. Növény. — 59. ... valy. — 60. Ázsiai folyó. — 62. „Régi.” — 63. Keleti nép tárgyraggal. — 65. Hatvan perc — 66. Német admirális és neve után tagadószócska. — 69. „Járóm.” — 70. Budapesti színész. — 72. Betű (fon.) — 73. Nedves igető. — 74. ... dus. — 75. Elavult bormérték. — 77. Kut kelléke — 80. Becézett leánynev. — 81. Nyelvtani fogalom. — 83. Idegen személynév névmás. — 85. E-vel „balga.” — 86. Betű (fon.) — 87. Nép. — 89. Állat befogadására készül. — 90. A rubel jellemző szokása. — 92. Az ügyvéd kliensei. — 95. O-val „jövendőmondó.” — 96. Német író. — 98. Néma város, névelővel. — 100. Latinos keltezés szava — 102. Herczeg Ferenc vígjátéka.

Függőleges sorok: 1. Eger hős védője. — 2. Nép. — 3. Az Ur szolgálója. — 4. Nagy folyó Ázsiában. — 5. Helvrag. — 6. Régi mértékegység. — 7. Csapadék. — 8. Az első török szultán. — 9. Francia regényíró. — 10. Filmstár egyik neve. — 11. Tejttermék. — 12. Kéret névmás. — 13. „Kikötésbe helyez.” — 14. Mikszáth regény címe. — 17. Egész Romániában most alakulnak újra. — 20. Török rang. — 22. Monopolunk rövidítése. — 25. Szerb város. — 28. Rendesen a déli-él. — 30. Törvény, rendelet teszi. — 32. Helyrag. — 33. A nő cipője magas. — 34. Kártékony állatocská névelővel. — 36. Év románul (fon.) — 38. Móríz Zsigmond szindarabja. — 39. Többször, nevelő szócska. — 41. Mutató szócska. — 43. A patak vize. — 45. Drágakövek súlyegysége. — 46. Ilyen építmény is van. — 47. A bási társa tárgyraggal. — 48. Szeretni idegen nyelven. — 51. Eső után van. — 54. B-vel kikötésre szolgáló uszóttest. — 57. E-vel benne hivatalos kézbesítésnél szerepel. — 58. Gyűlölet, idegen nyelven. — 61. Asztalos is teszi. — 64. ... gondolatok foglalkoztatták agyát. — 67. Mindenki ide gyekszik. — 68. Ajtó része. — 71. O. O. O. — 74. — 89 vissz. 76. Menekülő búvóhelye. — 78. Holland csető (fordítva) — 90. Egészítette szánt cukorjártal-

mu folyadék (fordítva.) — 80. „Eccc.” — 82. Lövészeneiről híres. — 84. Megszólítás. — 86. Határozószó. — 88. Japáni néptörzs. — 90. Ford. magyar vármegye volt. — 91. Ilyen kura is van. — 93. Metszés darabja — 94. Himálat. — 97. Kettős mássalhangzó. — 99. Személyes névmás. — 101. = 97 függ.

NYERTESEK:

Sorsszűrés útján jutalmat nyertek:

- R Balogh Aranka, egy speciális női halvá-gás (Jäger Tivadar Irodász Bul. Reg. Rerdinand 29.) Kürthy Erzsébet, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
- Waldmann Pál, egy villany-zseblámpa (Electron rádió és villanyfelszerelési üzlet v. Forray-u.) Kornis Margit, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
- Pap Gyuszi, egy irodai csavaros ceruza (Bloch H cég Arad.) Gadó Jenőné, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
- Faragó Zoltánné, egy doboz konzerv (Koranyi-csemege üzlet, volt Zrínyi-ucca.) Avedik D. Árpádné, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.
- Kolumbán Endre, egy rádiócumulator töltés („Technica” Str. Episcopal D. Radu (Magyar-ucca 19.) Záborszky Amanda, egy értékes könyv az Aradi Közlöny ajándéka.

KÉRJÜK A MEGFEJTÉSEKET LEGKÉSŐBB PÉNTEK ESTIG KIADÓHIVATALUNKBA ELJUTTATNI

Erettségire,

magnvizsgákra előkészítenek középiakolai tanárok.

Lakásom:

Galgoczi

Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3. Teljes ellátás.

A vér és a bőr.

A bőr nem olyan mintahogy a köztudat elképzei, hogy egy takaró, amelyik a mi testünket borítja, nem mindig teljesen egy külső és magán életet folytat, ellenkezőleg, a bőr egy és ugyanaz a mi szervezetünkkel, amely egy kettős csővezeték által van összekötve a bőrrel, ami megfelel a legvastagabb rétegnek: a derma és amelyik az ugynevezett közös hárt alkotja.

E kettős csővezeték a következő részekből áll: 1) a vér vezető erekből, amelyek kanalizálják a test szövéseit és 2) az ideg összeköttetésből, melyek irányítják az ideiglenes és általános érzéseket.

Amikor a vese vagy a máj nem működik rendesen, amikor a bél felmondja a szolgálatot, mikor a túlmegegyőltetett idegek nem érznek vagy mikor egy mérgezés bekövetkezik, a mérge nem késik a felületre felemelkedni és virágozik mint egy nem egészséges virág, hasonlóan egy folyadék felforrásához.

Komoly esetekben ezeket: egzéma, urticarie, psoriasis, acne, erytheme, polymorph stb. nevezik egy egész csomó bántalmat némelykor megalázó és fájdalmasak, vagy könnyebb esetekben: szeplők, fest folyadásokat.

CHATELAIN DEPURATIV (Dr. Manget formulája) aminek a megjelenése megrendítette a bőrgyógyászat terapiáját és amelynek a legmagasabb fokon kettős hatása van: 1) a vér mérgeit neutralizálja, 2) helyettesíteni a vér kifolyásait és újra felébreszteni az emontoriok működéseit.

CHATELAIN DEPURATIV (Dr. Manget formulája) egybefoglalja és pótolja az antiszeptikumokat, a desinfectiót, az antitoxinokat, phagocitákat stb. 15 növény hatóanyagát foglalja magában.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

FAGYÁSOS TYUKSZEMEKTŐL FELTÖRÉSÉKTŐL MEGKINZOTT LÁBAK

Iszadás, bőrkeményedés, égő érzések, hipálás, bokaduzzadás
Ma este vegyen egy 16 melet lábfürdőt, melyben elő-ó g n h ny deka S. ent ókus lábsót fe old.

Az így keletkezett oxigénes tejszerű víz egy csapásra elmulasztja a láb összes bántalmait. A Szent Rökus lábsós fürdőtől lábai valóságga ujjaszületnek annyira, hogy járhat egész nap, táncolhat egész éjjel, szabadgálhat egész délután dolgai után a legcsekélyebb fáradtságérzet nélkül Egy nagy csomag Szent Rökus lábsó ára 50 lei. Kapható mindenütt. Ha valahol nem volna beszerezhető. Rozsnyai gyógyszerár. Arad Piața Avram Iancu.

